
SUK

Kemppainen Janita ja Puikkonen Piia

vko 12/2023

Ennakkotehtävät

Suomen kielen ja kirjallisuuden pedagogiikka

Lukihaasteet ja oppimisen tuki: kysymykset Jenni Ruotsalaiselle

- Miten järjestää suomen kielen oppitunnit, kun luokassa on esim. 25 oppilasta, joista lähes puolella on eritasoisia lukihaasteita, kuten lukemisen hitautta ja luetun ymmärtämisen vaikeutta, ja neljäsosa oppilaista on taitavia lukijoita ja loput keskitason lukijoita?
- Miten toimia erittäin hitaasti lukevan ja lukemansa hitaasti ymmärtävän oppilaan kohdalla?
- Miten toimia, jos oppilaalla on tekninen lukutaito hyvä ja sujuva, mutta ymmärryspuoli on hyvin heikolla tasolla. Kuinka ohjata lasta tekstin ymmärtämisessä?
- Mitä mieltä olet lukutasoryhmistä? Mitä hyvää, mitä huonoa?
- Olisiko sinulla jokin toimiva idea/systeemi lukutasoryhmien toteutukseen?

Monikielisyys oppimisessa ja opetuksessa: kysymykset Jan Hellgrenille

- ❑ Mitä hyviä asioita monikieliset oppilaat tuovat luokkaan / kouluun?
- ❑ Millaisia vastuita monikieliset oppilaat tuovat opettajalle huolehdittavaksi?
- ❑ Millaisia valmiuksia opettajalla on hyvä olla monikielisten oppilaiden oppimisen varmistamisessa?
- ❑ Miten monella eri tasolla kokeita tulee eriyttää, jotta tulee huolehdittua jokaisen oppilaan omista lähtökohdista? Eli jos luokassa on s2-oppilaita (monen eri taseisia), niin eriyttääkö opettaja kokeet heille useammalle eri taitotasolle?
- ❑ 6. luokan ja 9.luokan arvioinneissa tulee merkintä s2 (jos s2-opetusta on lapselle annettu). Näkyykö todistuksessa merkinnät myös siitä, mikä hänen lähtötasonsa on? Eli suhteutetaanko heidän arvionsa (esim. historia-oppiaineen kohdalla) siihen, mikä heidän lähtötasonsa on vai suhteutetaanko heidän arvionsa samoihin arviointikriteereihin kuin muillakin 6. / 9.-luokkalaisilla?

KIRJOITTAMISEN TAIDOT: oppilastekstien tarkastelu, arviointi ja palaute

Tarina 1: Autiosaari vai ei?

Mihin asioihin kiinnität kussakin tekstissä huomiota? Mitkä ovat oppilaan vahvuudet? Millaista rakentavaa palautetta antaisit oppilaalle, jotta hän voi kehittyä kirjoittajana?

YLEISIÄ HUOMIOITA TEKSTISTÄ:

- Oikeinkirjoituksessa virheitä: yhdyssanavirheitä, puuttuu pilkkuja, kaksoiskonsonantti -sanoissa virheitä
- Prinsessalinnalla voi nähdä tarkoitettavan erisnimeä, ikäänkuin paikan nimi.
- "Sitten" -sanaa on käytössä aika usein -vaihtelevuutta tähän voisi olla enemmän, eli miettiä "sitten" -sanalle synonyymeja
- Käsiala muuttuu sivulla 2: onko kenties eri kirjoittaja kyseessä?

PALAUTE OPPILAALLE: Sinulla on ihanan vilkas mielikuvitus, jolloin ehkä siksi sinulla on tullut oikeinkirjoitusvirheitä. Tekstisi on todella kuvailevaa. Kirjoitat eripituisia lauseita, mikä on hyvä asia. Tarinassasi on hauskat hahmot, jotka ovat toistensa vastakohdat. Pysyt melkoisen hyvin aikamuodoissa. Olet käyttänyt konditionaalia, hyvä! Olet osannut kirjoittaa virkkeet hienosti isolla alkukirjaimella! Muista lukea kirjoittamasi tarina vielä loppuksi ja kiinnitä huomiota oikeinkirjoitukseen ja huolimattomuusvirheisiin. Onnellinen loppu on oikein kiva, mutta olisit voinut hieman pidemmästi avata, miten onnelliseen loppuun päästiin.

KIRJOITTAMISEN TAIDOT: oppilastekstien tarkastelu, arviointi ja palaute

Tarina 2: Doctor Who ja Känni Slitheen

Mihin asioihin kiinnität kussakin tekstissä huomiota? Mitkä ovat oppilaan vahvuudet? Millaista rakentavaa palautetta antaisit oppilaalle, jotta hän voi kehittyä kirjoittajana?

YLEISIÄ HUOMIOITA TEKSTISTÄ:

- Oppilas on pelin lumoissa.
- Jokainen rivi alkaa isolla alkukirjaimella 1. sivulla, vaikka uusi virke ei alkaisi. Ne on korjattu jälkikäteen.
- 2. sivulla rivit eivät ala isoilla alkukirjaimilla eikä ole isoja alkukirjaimia eikä myöskään pisteitä missään.
- Teksti on melko rajua, puhutaan ampumisesta, räjähtämisestä, synkkä teksti, kukaan ei pelastu, ei ole onnellista loppua.
- Käsiala on aika epäselvä; teksti kirjoitettu ajatuksen virtana.
- Känni -sana otsikossa on erisnimi, mutta se myös esiintyy tekstissä toisessa merkityksessä. Haluaako oppilas leikkiä sanalla?

PALAUTE OPPILAALLE: Hienoa, että olet löytänyt aiheen, jonka parissa viihdyt ja josta sinulla on paljon tietoa! Tarinasi alku on kiinnostava, joka saa lukijan haluamaan lukea lisää. Kuka tämä Känni Slitheen on? Onko se sinun keksimäsi hahmo? Kiinnitä jatkossa huomiota, että kirjoitat pienaakkoset oikein. Tekstistä huomaa, että aihe on sinulle tärkeä. Lue oma tekstisi uudestaan loppuksi, ja keskity oikeinkirjoitukseen. Vuoropuhelun sientäminen tarinan alussa eriyttää sen kivasti muusta tekstistä, mutta ensi kerralla käytä vuorosanaviivoja vuorokeskustelussa.

KIRJOITTAMISEN TAIDOT: oppilastekstien tarkastelu, arviointi ja palaute

Tarina 3: Korvatunturi pulassa

Mihin asioihin kiinnität kussakin tekstissä huomiota? Mitkä ovat oppilaan vahvuudet? Millaista rakentavaa palautetta antaisit oppilaalle, jotta hän voi kehittyä kirjoittajana?

YLEISIÄ HUOMIOITA TEKSTISTÄ:

- Taidokasta ja johdonmukaista tarinankerrontaa.
- Kieliopillisesti rikasta ja sujuvaa sekä vaihtelevia lauserakenteita.
- Tarinasta välittyy se, että kyseessä on oppilas, joka lukee ja mahdollisesti myös kirjoittaa paljon.
- Taitavaa vuorosanojen / vuorokeskustelun käyttöä.
- Vaikka tarina oli pitkä, se ei junnannut paikoillaan, vaan tarinassa oli paljon tapahtumia, jotka houkuttivat lukijaa.
- Kaikin puolin kaunis tarina, jossa joulun henki oli aistittavissa ja toisten auttaminen.

PALAUTE OPPILAALLE: Upeasti kirjoitettu, johdonmukainen tarina! Osasit kirjoittaa lukijaa houkuttelevasti, ja käytät monipuolista, kuvailevaa kieltä; sanavalintasi ja virkerakenteesi ovat toimivia. Olet hienosti oppinut vuorokeskustelun käyttämisen. Oikeinkirjoituksesi on erittäin hyvää. Yhdyssanojen kirjoittaminenkin sujuu mainiosti! Tekstistäsi huokuu, että viihdyt kirjallisuuden parissa. Jatkossa kiinnitä huomiota kappalejakoihin, jotta ne pysyvät kohtuullisen pituisina.

KIRJOITTAMISEN TAIDOT: oppilastekstien tarkastelu, arviointi ja palaute

Tarina 4: Kumma

Mihin asioihin kiinnität kussakin tekstissä huomiota? Mitkä ovat oppilaan vahvuudet? Millaista rakentavaa palautetta antaisit oppilaalle, jotta hän voi kehittyä kirjoittajana?

YLEISIÄ HUOMIOITA TEKSTISTÄ:

- Oikeinkirjoituksessa oli paljon puutteita, mm. isot alkukirjaimet virkkeen alussa ja erisnimissä, yhdyssana- ja pilkkuvirheitä
- Virkerakenteissa oli virheitä.
- Oppilas käytti puhekieltä.
- Tarinan loppu oli töksähtävä, liittyikö edes tarinaan?
- Juoni oli epäjohdonmukainen.

PALAUTE OPPILAALLE: Kirjoitat selkeitä kirjaimia, hienoa! Kirjoitit mukavan satumaailmaan sijoittuvan tarinan, jossa oli kivoja ja jännittäviä tapahtumia. Mielikuvituksellista ajatuksenvirtaa oli aistittavissa, mutta toisinaan tämä heijastui hieman vauhdikkaaseen kirjoitustyyliin, jolloin kirjakieli vaihtui puhekieleksi. Tällöin saatoit esimerkiksi erotella kaksi virkettä toisistaan siten, että toisesta virkkeestä jäi epähuomiossa verbi ja toisesta taas objekti pois. Harjoittele vuorokeskustelun kirjoittamista ja kiinnitä huomiota oikeinkirjoitukseen sekä kirjoituskieleesi.